

SOKOLSKI GLAŠNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 7.

Ljubljana,
12. februara
1931.

Izlazi svakog četvrtika • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon broj 2543 • Račun kod poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku

WERK DR. HUGO (Zgareb):

Kraljeve reči

Utihuli su poklici radosti, oda-nosti i ljubavi, kojima su gradani i bliža okolica Zagreba kroz punih deset dana, u svim prigodama, po lepoti po slabom vremenu, pozdravljali Njihova Veličanstva Kralja i Kraljicu; zanemeli su zvuci glazbi, koje su izašle na ulice Kraljevskog Grada, da svojim davorijama zaokvirile narodno veselje i da u maestetičnim notama državne himne podstavljaju izražaj vernosti celoga pučanstva. Izražaj vernosti i duboke harnosti Kralju, koji nas je najodvažnijom istorijskom odlukom, rešio mōre ignorante i korumpativne oligarhije, koju je On uklonio zato, što se je, sećući mržnju i ubijajući veru, ogrešila o najveće narodne interese.

Retko je kada u istoriji paša strožija i pravednija osuda sa usana jednog Suverena u ulozi demagoški i neznačajki ugodenih profesionalnih političara. Genij jugoslovenske Nacije, oličen u osobi Njegova Veličanstva, snašao se je u času najveće pogibelji i izveo Naciju iz najgrdeg ropstva jedne prostituisane i lažne demokratije i bezobzorno razularena partizanstva. Niko nije ostao pošteđen od te i to-like epidemije, koja je harala po svim krajevima Otadžbine i sejala mržnju, kojoj su dali kvasac vajni politički velikani prosloga stoljeća, u nesvesnoj službi tudinaca. Ono malo aktivnih političara, kojima uspe da se spase od konačnog brodoloma savesti i odgovornosti, postalo je suvišno u općem orgijanju svih najprimitivnijih strasti narodnih pijavica. Njihov se glas nije čuo, ukoliko bi se i odvazili da ga podigne. Na najodgovornija mesta dolazahu ljudi bez ikakove spreme i još manjega znanja kojima je vlastita konvenijencija, konvenijencija partije i njezinih adepta bila alfa i omega svake političke mudrosti.

Ostdašo pozadi, u zaklonici, svi dobromislići gradani, koji, imajući sopstvenog posla, zaziraju od ovog i ovakog političkog života i jedva čekaju da ih koje čudo spase od očite pogibelji, da u općem metežu i gadošti ne propadnu. A s njima i ono malo etičkih vrednosti, što no bejahu spasi in corde suo.

Jer su oni drugi, u štampi, na zborovima, u Narodnoj skupštini, svuda

propovedali evangelje mržnje, pristupačno svim sitnim i malenim dušama, jer nisu ništa znali niti šta naučili — i jer nisu imali nikakvih drugih ložimki do onih, kojima su se najvećim uspehom posluživali neki naši vode devetnaestog stoljeća, kao dobrovoljni igrači u velikoj narodnoj kakovoniji, koja se instrumentovala na Ballplatzu u Beču, i koja je, sada, u vidu Rimskih simfonija pro Balcan, prešla u ruke nezvanoga Majstora sa Zapada i dva estak Herofrata u izvan naše Zemlje!

Jer sve ono, što ovi propovedaju i što mogu dati, čuli smo od prvih doglavnika Franca Josifa i njegovih nesuđenih Epigona, pak sve do najnižih njihovih političkih eksponenata. I ono, što se je onda svesno ili nesvesno radilo ad maiorem gloriam Beča i Pešte, danas, ovi Herostrati, iznajšujući na jeftinu prodaju svoje negativne sposobnosti, svesno i plaćeno rade u korist jačeg zatalasanja zvukova Rimskih simfonija ovamo na Balkanu.

I došao je spas! Spas od htenja Onoga, kojemu je Providnost poverila kormilo jugoslovenske državne i narodne lade. I baš zato, što je taj spas bio lex in corde hominum scripta svih jugoslovenskih državljana, koji žive od svog teškog ali čestitog rada a ne od političkih ili od etijskih nadnica, dogodilo se je, da je Kraljevski Grad dočekao Suverene neopisivim oduševljenjem, i da je ovo našlo svoju kulminaciju baš u času, kada je neka kukavica htela da u opće oduševljenje unese disharmoničnu rimsko-madžarsku notu, i kada je Vladac rečima, aere perennius osudio onę, koji su se kroz punih deset godina, sećući mržnju i ubijajući veru, ogrešili o najveće narodne intezu!

I baš radi ove osude sa usana Vladaoca, koji je progovorio na ustače Nacije, proložio se urnebes zanosnog povlađivanja da sa Gornjega Grada kraljevskog Zagreba pronesu ohrabrujuću vest, vest punu obćanja i nade kroz celu našu milu Jugoslaviju.

Zivio Kralj!
Zdravo!

Dogadalo se i skoro se još uvek dnevno događa, da koji pripadnik rimokatoličke vere temelji svoju apatiju protiv Sokolstva na tvrdnj, da mu vera brani da postane član sokolske organizacije. Kako medu takovim protivnicima Sokolstva ima takoder i ljudi, kojima su poznate verske istine i zapovedi i takoder suština sokolske ideje, pogledajmo, da li je misao sokolska u čemu protivna nauku rimokatoličke vere.

Uopšte je već poznato, da je početak sadanjeg Sokola udaren Zakonom o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije od 5. decembra 1929.

Iako je već a priori malo verojatno, da bi sokolska institucija, koju je država ozakonila, sadržavala elemente i odredbe koji bi neposredno ili po svojim posledicama bili protivni verskim istinama ili običajima bilo koje po državi prizname veroispovesti želi, ipak ukratko da promotrimo cilj i zadaće Sokolstva.

Član 1. gore citiranog Zakona kaže: »U cilju fizičkog i moralnog vaspitanja državljanina osniva se vitezka organizacija pod imenom Soko kraljevine Jugoslavije.«

Član 2. kaže: »Članom Sokola kraljevine Jugoslavije može postati svaki dorastao i neporočan državljanin kraljevine.«

Član 9.: »Sokolu kraljevine Jugoslavije mogu pripadati učenici svih narodnih, gradanskih, srednjih učiteljskih i stručnih škola.«

DR. JOSIP PIPENBACHER, (Ljubljana):

Sokolstvo i rimokatolička vera

Dogadalo se i skoro se još uvek dnevno događa, da koji pripadnik rimokatoličke vere temelji svoju apatiju protiv Sokolstva na tvrdnj, da mu vera brani da postane član sokolske organizacije. Kako medu takovim protivnicima Sokolstva ima takoder i ljudi, kojima su poznate verske istine i zapovedi i takoder suština sokolske ideje, pogledajmo, da li je misao sokolska u čemu protivna nauku rimokatoličke vere.

Uopšte je već poznato, da je početak sadanjeg Sokola udaren Zakonom o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije od 5. decembra 1929.

Iako je već a priori malo verojatno, da bi sokolska institucija, koju je država ozakonila, sadržavala elemente i odredbe koji bi neposredno ili po svojim posledicama bili protivni verskim istinama ili običajima bilo koje po državi prizname veroispovesti želi, ipak ukratko da promotrimo cilj i zadaće Sokolstva.

Član 1. gore citiranog Zakona kaže: »U cilju fizičkog i moralnog vaspitanja državljanina osniva se vitezka organizacija pod imenom Soko kraljevine Jugoslavije.«

Član 2. kaže: »Članom Sokola kraljevine Jugoslavije može postati svaki dorastao i neporočan državljanin kraljevine.«

Član 9.: »Sokolu kraljevine Jugoslavije mogu pripadati učenici svih narodnih, gradanskih, srednjih učiteljskih i stručnih škola.«

Francusko odlikovanje SKJ

Vlada Francuske Republike još u junu prošle godine za vreme svesoskolskog sleta u Beogradu odlikovala je Savez Sokola kraljevine Jugoslavije za zlatnom medaljom za fizički odgoj i diplomom. To odlikovanje primio je naš Savez kasnije preko francuskog poslanika u Beogradu g. Darda uz sledeće popratno pismo, upućeno I. zam. starešine Saveza bratu Gangi:

Gospodine Prelsediči!

Povodom Sokolskog sleta u Beogradu, na kojem je predstavljao vladu Francuske Republike g. Državni potpredsednik za fizički odgoj, dostavljen

mi je diplom sa Zlatnom medaljom za fizički odgoj, koja je podeljena Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije.

Srećan sam, što Vam mogu predati ovo odličje i ovaj diplom, pridružujući tome, gospodine Prelsediči, moje lične čestitke uz najiskrenije oscjeće.

Dard.

Na ovo pismo brat Gangi odgovorio je u ime Saveza sledećim:

Gospodine Ministri!

Čast mi je potvrđiti Vam primetak Vašeg pisma, kojim mi predajete Zlatnu medalju za fizički odgoj sa

diplomom, koju je Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije podelio g. Državni potpredsednik za fizički odgoj.

U ime Saveza, koji prestavljam, izričem Vam najiskrenju blagodarnost moleći Vas ujedno, da bi g. Državnom potpredsedniku za fizički odgoj izviličili izručiti izražaje naše najživljije zahvalnosti.

Izvolite, gospodine Ministre, primiti uverenje naših dubokih osećaja poštovanja.

Za Savez Sokola kraljevine Jugoslavije:

I. zam. starešine:
Gangl.

ucepiti mladome čoviku. Oboje skuša da tvorilo je ideal čoveka (kalos kā-gathōs anér), kojem se još danas divišmo u grčkim skulpturama. Plemenite duše bez plemenitog tela u pomenuto doba nije bilo, il tako takoder u Sokolu telovežba stvara dragocenu, zlatnu posudu za plemenitu idejnu dobrat: samozatastu, smernost, trezenost, štedljivost, požrtvovnost, blagodarnost, ljubav prema lepoti, pravdi i istini, čestitost, osećaj dužnosti, svestranu trepljivost, ustrajnost, odlučnost i gorljivu domovinsku ljubav. Tyršev nauk o sokolskom uzgoju postaje u omladini i odraslima onu idejnost, koja se uspešno takmiči sa nakanostu za materijalnim uživanjem života. Tako postaju sokolske vežbanice semeništa čovečje potpunosti, koju su Grci nazivali muzevnosću (euandrija), t. j. obuhvatanje svih lepih i dobrih vrilina, koje su resile muža u najvećoj meri.

Pored gimnastike, koja preobraća te lo u verno služitelja intelektualnog,

moralnog, estetičnog i nacionalnog uzgoja, gaji Sokolstvo takoder agoni-

stiku ili takmičenje. To se vrši u društvu ili sa pripadnicima drugih sokol-

skih društava i sa predstavnicima slo-

venskih i neslovenskih naroda. Na-

ravno, takoder sve vrsti takmičenja imaju — ili bi barem moralna imati — plemeniti cilj: meriti svoju snagu i gipkost sa drugim i po mogućnosti nadmašiti ga. Zavist, neprijateljstvo, neiskrenost, nečestitost i prevara tu takoder nema mesta. Ko ne uspe, smatra poraz pobudom za još intenzivniji rad u vežbaonici. Ko pobedi, ve-

seli se uspehu, jer je to čast njegovog

vristi i društva ili pri takmičenjima sa

vandžavnim takmičarima, domovini i njenom ugledu. Ovako shvatana tak-

mičenja imaju uvišenu zadaću, da u

razumevanju i prijateljstvu zbljazavaju

i udružuju ljudi i države otvarajući

ime put zajedničkog mirnog života.

Želim da se još sa nekoliko reči dotaknem sokolskog naziranja i gle-

dista napram vere.

Jasno je i naravno, da Soko kraljevine Jugoslavije kao opšte narodna organizacija ne sme i ne može da prati

ništa, što bi bilo kome moglo dati oprav-

danog povoda za ispad protiv Sokol-

stva. Zato napadaju, koji su se vršili

i koji se još poduzimaju od nekojih

rimokatoličkih laika i duhovnika na

sokolsku organizaciju, jer da bi njeni ciljevi bili u protivnosti sa naukom

rimokatoličke vere, moramo smatrati

kao pomutnju ili pak kao zlobnost i

himbenost, koja ima da prekrije nji-

hovo još uvek rabotničko neprijatelj-

stvo prema Sokolstvu. Ta još uvek se

znamen verama već iz razloga, jer u svojim redovima okuplja i brojne pri-padnike svih tih vera. Nadalje protivno je Sokolstvu i ono ne može da prema jednoj veri iskazuje simpatije, prema drugoj antipatijs i to sa gledišta svestrane trpeljivosti, dakle tako-der i u verskom pogledu, a koja se blešti na sokolskoj zastavi medu idejnim vrilinama.

Kako je vrlo dobro poznat fakt, da vera tvori vrlo važan kulturni faktor, kako za pojedinca tako i za celinu, Sokolstvo poštuje svaciće versko uverenje, sve dok se podlaštem veče ne skrivaju nedozvoljeni i u kojemudrago pogledu štetni ciljevi. Razume se pak, da Sokolstvo kao nacionala organizacija po zakonu i svojim pravilima nema zadatka da nastupa kao učitelj verskih istina i da u svojem sokolskom uzgoju naglašava versku stranu dužnosti svojih pripadnika. Za učenje vere i gajenje verskih osećaja pozvani su u crkvi i u školi i drugamo jedino duhovnici. Sejanje neprijateljstva i verske netrpeljivosti, naravno, ne spada nikamo i nige u motrenju verskog života. Naš medusobni život mora da se temelji na pravilnosti i ljubavi. Te kreposti moraju biti pokretni snage našeg života i rada prema svemu i svakome, jer smo ipak obraća svi ljudi i braća svi narodi. Verski nauk takoder ne sme da traži prilike za ekonomski rat protiv drugačije orientiranim pothvatima. Takav rad oskrvruje svest vore i uzbuduje sumnju o plemenitoj gorljivosti za uvišenost verskih istina.

Gornja izvadnja, koja u kratkim rečima podaja sav sadržaj sokolskog uzgoja i njegovih posledica, živo dozvukaju, da taj uzgoj ne sadržava ništa, što bi bilo kome moglo dati opravданog povoda za ispad protiv Sokolstva. Zato napadaju, koji su se vršili i koji se još poduzimaju od nekojih rimokatoličkih laika i duhovnika na

sokolsku organizaciju, jer da bi njeni ciljevi bili u protivnosti sa naukom

rim

ROSJAVA-FONSIER ◆ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ◆ BEOGRAD

Svesokolski sletovi u Pragu

Samo godina i po deli nas još od IX. svesokolskog sleta u Pragu, koji će, po svom opsegu i veličanstvenosti, biti najveći od svih dosadašnjih. Do sada bilo je u Pragu osam sletova. Prvi je bio god. 1882. na Strebčevem Ostrvu. Pod vodstvom samog osnivača Sokolstva, dr. Miroslava Tyrša vežbalo je onda 720 članova iz 76 društava. U povorci učestovalo je 760 Sokola. — II. slet je bio 1891. god. kada je vežbalo 2.300 vežbača, a u povorci ih je bilo 5832. — III. slet održavan je god. 1895. na letenskoj ravniči uz učešće francuskih gimnasta. Nastupilo je 4287 članova i 1400 naraštajaca, koji su prvi put nastupili pred javnost. Na tom sletu je bilo preko 7500 osoba. — Na četvrtom sletu god. 1901. vežbalo je 876 Sokolica, 6700 Sokola i 1700 naraštajaca; u povorci je bilo 12.000 osoba. — Na V. sletu, koji je ujedno bio I. sveslovenski sokolski slet, god. 1907. vežbalo je 6700 članova, 2304 članice, 500 naraštajaca, 1716 muške dece, 500 ženske dece; u povorci je bilo 22.555 lica. — Na VI. svesokolskom sletu god. 1912. vežbalo je 12.000 članova, 6700 članica, 1065 naraštajaca, 2574 muške dece i 2217 ženske dece. — VII. slet bio je god. 1920. Na njemu je vežbalo 26.902 člana, 23.248 članica i 16.181 naraštajac; u povorci je bilo 25.000 osoba. — VIII. svesokolski slet god. 1926. nadmašio je sve prijašnje. Nastupilo je 33.213 članova, isto toliko članica, 14.400 naraštajaca, 14.000 ženske dece. U povorci je bilo 50.590 osoba.

Najveće sokolsko vežba- lište u Americi

Najveće sokolsko vežbalište u Americi poseduje češko Sokolsko društvo »Slovenska Lipa« u St. Louis, Mo. Većinu radova izveli su članovi društva besplatno. Na ulazu u stadijon su velika umetnički izrađena zlezna vrata, koja je isto tako besplatno izradio br. Jos. Kuda. — Isto društvo poseduje 24 milije od Sv. Louisa vlastitu farmu, koja vredi 75.000 dolara.

Škola ČOS za članice

Treća četvraestnevna prednjačka škola ČOS za članice održala se u Pragu u Tyrševom domu od 15. do 28. marta. Meseca jula održala se u Pragu četvraestnevni prosvetni tečaj ČOS, za koji je prosvetni odbor Saveza SKJ u 2. broju »Sokolske Prosvete« raspisao dva stipendijska mesta.

Za sokolsku štampu

U cilju što življeg širenja Sokolstva po našim školama gospodin ministar prosvete, odlukom P. br. 2476 od 31. januara 1931. god., prepričao je:

1. da se sve narodne, građanske, srednje i učiteljske škole pretplatite na sokolske listove: »Sokolski Glasnik«, zvanično glasilo Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, koji izlazi svakog četvrtka sa mesečnim prilogom »Sokolska Prosveta«; »Soko«, list prednjačstva SKJ, i »Sokolice«, mesečnik za sokolski naraštaj;

2. da se sve narodne škole pretplatite na mesečnik za sokolsku decu »Naša Radost«.

Godišnja pretplata za prva tri lista iznosi ukupno 100 Din. a za list »Naša Radost« 10 Din.

O prednjem su izveštene sve podredene školske vlasti u zemlji.

XXV. sednica izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana 6. februara 1931. u Beogradu

U početku sednici brat Gangl rečao je sledeće: »Brat Zamoyski izvestio me je, da je 12. januara o. g. umro u Lavovu brat dr. Kazimir Czarnik, starešina župe Malopolske, jedan od prvih i najjačih sokolskih radnika u bratskom poljskom Sokolstvu. Ime brata Czarnika ostaće u istoriji slovenskog Sokolstva u najlepšoj i trajnoj uspomeni, a ponajviše s toga, što je aktivno saradivao pri osnivanju Saveza Slovenskog Sokolstva godine 1925. u Varšavi, gde je 14. avgusta te godine, u domu brata Zamoy skoga, kao zastupnik Związku Sokolstwa w Polsce i on potpisao akt osnutka i sam manifest o osnivanju ovog Saveza. — Brat Czarnik uvek je pokazivao velike simpatije prema našem narodu i Sokolstvu te je verno i istražno zagovarao stanovište da sa mojim užajanim sokolskim radom možemo dovesti sve Slovence do praktične slovenske solidarnosti. — Na njegovom pogrebu Savez Slovenskog Sokolstva zastupao je brat Zamoy skoga, koji je uime tog Saveza položio na grob dr. Czarnika venac. — Predlažem, da se bratskom Savezu poljskog Sokolstva sa današnje sednici pošalje sačešće našega Saveza i da se bratu Zamoy skom izreče zahvalnost za njegovo zastupanje na pogrebu. — Imenu i uspomeni brata Czarnika neka je večna Slava!«

Svi prisutni ustaju i priključuju se tom pokliku.

Nakon toga brat Gangl podnosi izveštaj o svom učestovanju na sednici prednjačstva Saveza »Slovensko Sokolstvo«, koja se održavala 11. januara o. g. u Pragu. Kako je sam izveštaj u većini otstampa u broju 4. »Sokolskog Glasnika«, to se brat Gangl u svome izveštaju osvrće tek na neke važnije interne rasprave same sednice. Naročito podvlači, kako je sa velikom radošću bila pozdravljenja na sednici prisutnost starešine brata dr. Scheiner, koji je, oporavljeno s svoje bolesti celo vreme pre sedavao samoj sednici i rukovodio raspravama. — Ovaj izveštaj sa zadovoljstvom prima se na znanje.

Kako je zapisnik poslednje sednica izvršnog odbora u celosti otstampa u »Sokolskom Glasniku«, a nitko nije prigovorio ispravnosti zapisnika i jer se konstatovalo, da su svi zaključci poslednje sednici u celosti izvršeni to se zapisnik overavljuje.

Brat tajnik Brozović izveštava:

1. Grupa sokolskih radnika u Parizu, rukovodena potrebnama telesnog, moralnog i nacionalnog odgajanja našeg naroda u Francuskoj, a koji premašuje broj od 60.000 duša, na izričito traženje njihovo nije se moglo oglušiti želji tih naših zemljaka, naročito studenata i radnika i njihove dece, ostavljene na milost i nemilost raznih štetnih i razornih uticaja i ulice, uspela je zainteresovati za sokolsku ideju veliki deo našega naroda u Francuskoj iz svih društvenih redova, a u isto vreme našla je i na potpunu saglasnost naših zvaničnih vlasti u Parizu. Svesokolski slet u Beogradu imao je najjači odjek i učinio najlepši utisak ne samo na naš život, nego i na Francuze i njihovu javnost, pa su stoga smatrali da je sada upravo najpogodniji momenat za ostvarenje Sokolstva u Francuskoj. Još 1928. godine, a što je vrlo karakteristično za analu sokolskog Saveza i što treba naročito poudavati, potekla je ideja o osnivanju i stvaranju Sokolstva u Francuskoj. No zbog tehničkih razloga ostvarenje Sokolstva u Francuskoj moralno je bilo odloženo za docijanje. Taj momenat nastupio je sada blago-

pi društvo već poseduje od uprave svoje župe.

7. Sokolska župa Tuzla objavljuje da pristupa drugom popunjrenom i popravljenom izdanju prirednika za župske i društvene prednjačke ispite, pa moli da se izvestan broj knjiga otkupi za potrebe Saveza.

Zaključuje se po prethodnom pristanku načelnštva Saveza otkupiti 100 komada navedene knjige i da se iste razdele polaznicima savezne prednjačke škole u Ljubljani i Mariboru.

8. Sokolska župa Ljubljana dojavlja izvadak izveštaja sa skupštine Sokolskog društva Ljubljana I — Tabor, podvlačeći naročito reći starešine tog društva, koje je u svomu govoru o pogledima na državu i njenu budućnost sa stanovišta sokolskog programa izneo u sledećem: »U smislu našega, a razume se i sokolskog programa, neka se naše misli nekoliko iskrnenih minuta zadrže kod naše vrhovne organizacijske jedinice, kod uprave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, kome sa današnje naše glavne skupštine šaljemo izraz divljenja i zahvalnosti nad onim ogromnim delom, koje je izvršio u prošloj godini u organizaciji našeg Sokolstva i na učvršćenju sokolske misli. Naročito ide naša hvala, naše zadovoljstvo i sreća, što je sokolska organizacija, iako u novom obliku, zadržala i višoko ponosni barjak Tyrševe ideje i ideologije.«

Prima se do znanja.

9. Sokolska župa Mostar mogli oprost plaćanja savezne članarine za godinu 1931. za članove dake Sokolskog društva Mostar.

Odobrava se.

10. Član savezne uprave brat Steva Knežević podnosi opširni rezervat sa predložima o načinu organizovanja Sokolstva u opštite, a naročito na selu.

Zaključuje se isti elaborat dosta viti na proučavanje i mišljenje organizacionom otseku, načelništvu Saveza i prosvetnom odboru Saveza.

11. Odbor Doma za vaspitanje maloletnika blagodari na dodeljenim 20.000 Din za kupovinu novih instrumenata, a kao nagradu za učestovanje muzike učenika Doma na svim priredbama za vreme našeg svesokolskog sleta.

Prima se do znanja.

12. Liga protiv tuberkuloze pozivlje Savez, da se u nju kolektivnu začlanii.

Gledom na to da Savez ima svoje naročito lekarsko odelenje, koje deluje u jednakom pravcu, zaključuje se, da se poziv ne uvažuje.

13. Spor između starešine i tajnika skopljanske župe upućuje se na rešenje pravnog otseku Saveza.

14. Savez ruskog Sokolstva u inostranstvu, u Pragu, javlja izbor nove savezne uprave sa starešinom bratom Gižickim na čelu.

Prima se do znanja.

15. Odaslana je članarina za Savez u Međunarodnoj Gimnastičkoj Federaciji u visini od 500 franaka za godinu 1931.

Odobrava se.

16. Ponuda profesora Steve Nikšića za prodaju i otkup slika prestolonaslednika Petra otstupa se na mišljenje i predlog umetničkom otseku Saveza.

17. Bratske sokolske župe najavile su u redu održavanje svojih godišnjih skupština.

Zaključuje se, da se bratu Ganglu poveri, da on odredi savezne delegate za svaku pojedinu skupštinu.

Zamenik načelnika brat Miroslav Vojinović podnosi izveštaj, da je načelništvo Saveza izdalo 15. januara o. g. prvi broj tehničkog organa »Soko«, koji je objavio vežbe za natjecanje za ovogodišnje župske utakmice, tako da župe imaju dovoljno gradiva za uvezbanje. Drugi broj »Sokol« izišće 10. februara, a objaviće se proste vežbe za sva odelenja i to za svaku odelenje prvi sastav, koji je određen za župske utakmice. Ove proste vežbe izvadajuće se na dogodišnjem svesokolskom sletu u Pragu.

Načelnik i načelnica Saveza sudejivali su sednici načelništva Saveza »Slovensko Sokolstvo« u Pragu 10. januara o. g. Na sednici bio je i pretravni red takmičenja za utakmice odelenja Saveza »Slovensko Sokolstvo«. Zaključeno je, da se na sletu provedu sledeće utakmice: 1. utakmice za prvenstvo Saveza »Slovensko Sokolstvo«; 2. utakmice odelenja Saveza »Slovensko Sokolstvo« (svaki učlanjeni Štefan Šalje po jedno odelenje); 3. štafetsko trčanje Saveza SS; 4. skijaške utakmice Saveza SS. Odredene su bile pojedinstvenosti glede utakmica odelenja. Vežbe za utakmice raspravljene se na sednici načelništva Saveza SS, koja će se održavati 15. maja, a objaviće se koncem juna ove godine.

Na sletu nastupaju naša odelenja sa svojim prostim vežbama, a biće dozvoljene i posebne tačke na malom sletištu i pri večernjim akademijama. Naše članstvo može se takmičiti i kod utakmica ČOS. Nadalje zaključeno je da se predloži, kako se ima provesti proslava stogodišnjice Tyrševa rođenja.

Brat japanskog cara u Tyrševom domu u Pragu

Princ i princeza Takamatsu na sokolskoj akademiji — Živo interesovanje prinčeva za sokolsku telovežbu i toplo priznanje čehoslovačkom Sokolstvu

U nedelju 8. o. m. brat japanskog princeza Takamatsu sa svojom suprugom, prigodom svoje posete u Pragu, posetio je takoder prema udešenom programu i Tyršev dom, gde je u njihovu čast bila priredena sokolska akademija. Tom prigodom visokim gostima prikazan je sistem sokolskog telesnog uzgoja.

Za ovu posetu Tyršev dom bio je svečano iskišen čehoslovačkim zastavama, a pored kojih je bila istaknuta japska. Počasnu stražu i špaljer držali su čehoslovački Sokoli i Sokolice u svečanom odoru.

U »mramornoj dvorani« Tyrševog doma sakupilo se predsedništvo ČOS sa starostom bratom dr. Scheinerom na čelu i brojni odlični gosti među kojima je bio i ministar vanjskih poslova dr. Beneš, unutarnjih poslova dr. Slavík te od strane vojne kancelarije predsednika republike pukovnik Seidl.

Tačno prema programu u 10:30 časova došli su gosti princ i princeza sa svojom svitom u pratnji otpravnika poslova Kobayšima, konzula Prochazke i legacijskog tajnika Smutny. Visoke goste pozdravio je dobrodo-

Vsem sokolskim društvom nudimo 50% POPUSTA pri nakupu knjig iz naše zbirke

Popust velja do 28. februarja 1931.

Zahvaljujemo!

• Učiteljska knjigarna, Ljubljana

pi društvo već poseduje od uprave svoje župe.

7. Sokolska župa Tuzla objavljuje da pristupa drugom popunjrenom i popravljenom izdanju prirednika za župske i društvene prednjačke ispite, pa moli da se izvestan broj knjiga otkupi za potrebe Saveza.

Zaključuje se po prethodnom pristanku načelnštva Saveza otkupiti 100 komada navedene knjige i da se iste razdele polaznicima savezne prednjačke škole u Ljubljani i Mariboru.

8. Sokolska župa Ljubljana dojavlja izvadak izveštaja sa skupštine Sokolskog društva Ljubljana I — Tabor, podvlačeći naročito reći starešine tog društva, koje je u svomu govoru o pogledima na državu i njenu budućnost sa stanovišta sokolskog programa izneo u sledećem: »U smislu našega, a razume se i sokolskog programa, neka se naše misli nekoliko iskrnenih minuta zadrže kod naše vrhovne organizacijske jedinice, kod uprave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, kome sa današnje naše glavne skupštine šaljemo izraz divljenja i zahvalnosti nad onim ogromnim delom, koje je izvršio u prošloj godini u organizaciji našeg Sokolstva i na učvršćenju sokolske misli. Naročito ide naša hvala, naše zadovoljstvo i sreća, što je sokolska organizacija, iako u novom obliku, zadržala i višoko ponosni barjak Tyrševe ideje i ideologije.«

Prima se do znanja.

9. Sokolska župa Mostar mogli oprost plaćanja savezne članarine za godinu 1931. za članove dake Sokolskog društva Mostar.

Odobrava se.

10. Član savezne uprave brat Steva Knežević podnosi opširni rezervat sa predložima o načinu organizovanja Sokolstva u opštite, a naročito na selu.

Zaključuje se isti elaborat dosta viti na proučavanje i mišljenje organizacionom otseku, načelništvu Saveza i prosvetnom odboru Saveza.

11. Odbor Doma za vaspitanje maloletnika blagodari na dodeljenim 20.000 Din za kupovinu novih instrumenata, a kao nagradu za učestovanje muzike učenika Doma na svim priredbama za vreme našeg svesokolskog sleta.

Prima se do znanja.

12. Liga protiv tuberkuloze pozivlje Savez, da se u nju kolektivnu začlanii.

Gledom na to da Savez ima svoje naročito lekarsko odelenje, koje deluje u jednakom pravcu, zaključuje se, da se poziv ne uvažuje.

13. Spor između starešine i tajnika skopljanske župe upućuje se na rešenje pravnog otseku Saveza.

14. Savez ruskog Sokolstva u inostranstvu, u Pragu,

Saveznu prednjačku školu u Mariboru polazi 45 članova, a u Ljubljani 46 članica. Obe škole rade vrlo dobro. Tačan izveštaj o samoj školi podnese brat načelnik sednici savezne uprave 22. februara. Od 3. pa do 15. februara obe škole svršavaju skijaški tečaji; članovi na Pohorju, a članice u Radečama na severo-zapadnoj granici Dravske banovine. Pri ovom izveštaju brata načelnika konstatiše se, da još uvek nije izšao poslednji broj lista »Sokol« za godinu 1930., a župa urigraju, da se ovaj broj bez uvetno mora izdati, jer ima da doneće rezultate sletskih utakmica. Glede na to zaključuje se da se pozove bivšeg urednika, da dovrši redakciju navedenog broja.

Time je primljen izveštaj bratog načelnika.

Predsednik prosvetnog odbora dr. Belajčić izveštava: Prosvetni odbor održao je u poslednje vreme dve sednice, u kojima je raspravio ponajpre načrt redakcije drugog broja »Sokolske Prospective«. Zamoljeni su poznati prosvetni radnici, da uzmu učešće u anketi po pitanju savezne prosvetne škole. Prosvetni odbor naročito se bavio urednjem sokolske bibliografije, pa je povereno predsedniku odbora, da u sporazumu sa knjižničarom organizuje ceo posao, a onda da se izda katalog sokolskih knjiga, koji bi sadržavao celokupnu sokolsku literaturu, sistematski složenu, a koju bi se dočnije stalno popunjavalo. Nadalje se radi na organizovanju zbirke novinskih išećaka, pa je u tom pogledu stupljeno u dodir i sa Centralnim presbirom, koji je u tom pogledu najpripravnije izšao ususret da će tako znatno biti olakšan posao oko uredenja ove zbirke. Jednako se radi intenzivno na prednajdima oko organizacije iskorišćivanja filmâ i radia u sokolske prosvetne svrhe. I u tu svrhu stupilo se u dogovore sa beogradskom radio-stanicom, koja je najpripravnije izšla ususret i ostupila jedan dan u tednu za sokolska predavanja i sokolske koncertne večeri, kada će se moći sva ta predavanja i sokolske radio-priredbe prenositi i za Zagreb i Ljubljani, a spremaju se i naročiti gimnastički časovi. Uz radio nastavlja se i akcija oko iskorišćivanja filmâ u sokolsku propagandu, pa ima velikih izgleda da će i na tom polju doskora doći do potpune realizacije naših težnja.

Prosvetni odbor sada zaposlen je oko načrta sokolsko-prosvetnog programa rada u cilju pripreme našega članstva za učešće na svesokolskom sletu u Pragu. U vidu toga, povereno je predsedniku prosvetnog odbora, da u naznačenom cilju stupi u vezu sa bratom Krejčijem, prosvetarom ČOS. Odbor stoji na stanovištu, da se proslava stogodišnjice rođenja Tigrsa i obaviće zajedničkom saradjnjom ČOS i SKJ. Da bi se došlo do što uže saradnje i što bržeg kontakta pravljana zajedničkih nam ciljeva, to bi predsednik našeg prosvetnog odbora posao u Prag, dok bi predsednik prosvetnog odbora ČOS brat Krejčij bio pozvan na zbor župskih prosvetara, koji će se održavati istovremeno sa glavnim skupštinom našeg Saveza.

Prosvetni odbor bavi se nadalje pitanjem organizovanja akcije oko sistematskog stvaranja za novo članstvo, koje u velikom broju ulazi u sokolske redove, a sokolski je potpuno neobradeno. Kao prvi korak u tom pravcu odlučeno je da se izda naročita knjižica, koja bi u konciznoj i lako razumljivoj formi sadržavala osnovna znanja o Sokolstvu i koja bi bila prvi put u novome članstvu. Za ovu knjižicu u narednom broju »Sokolske Prospective« objaviće se naročiti konkurs. Sem toga, izdaće se raspis, kogim će se kod društava propisati naročiti tečajevi, odnosno obavezna predavanja za novo članstvo (idejni škole).

Predlaže, da uprava Saveza odbri, da se kreiraju dva stipendijska mesta za polazak prosvetne škole ČOS i da se u tu svrhu raspire naročiti natečaj.

Kako se je pokazala potreba ko-optiranja novih članova u prosvetni odbor, to predlaže, da se kao takovi ko-optiraju braća: Velja Popović komu bi se poverila dužnost izvestioca za sokolske izlete i letovanja, nadalje brat Vajan Gomirac, kome će se potvrditi jedan deo administrativnih poslova.

Velika Jugoslovenska loža trezvenosti predložila je, da se SKJ upiše za njezinog člana, a svoje zastupanje u toj organizaciji da poveri saveznom prosvetnom odboru; nadalje, da se naročitim raspisom preporuči župama i društvinama saradnju društvenih trezvenjačkih otseka na polju trezvenosti sa tom organizacijom, a savezna knjižnica da se pretplati na list »Trezvenost«. Analogno ranije zaključku, da Savez Sokola, kraljevine Jugoslavije ne može biti članom druge organizacije, zaključuje se, da ne stupa ni u članstvo ove organizacije, dok se ostali deo predloži ga prihvati.

Konačno je prosvetni odbor još odlučio, da organizuje sistematsko prikupljanje biografskih i ostalih lica podataka svih poznatih sokolskih

radenika, kao gradu za istorijsku Sokolstva i govore pred vrstom.

Molbi župe Veliko Bečkerek, da preporuči knjige biblioteke brata Stanojevića, udovoljava se, pod uvjetom da se zvaničan naziv biblioteke donekle izmene.

Pošto su rešena još neka pitanja administrativne potrebe za ovaj otsek, kao nabava pišačeg stroja i votiranje iznosa od 3000 Din iz predviđenog budžeta za daljnje radove, to su svih predlozi prosvetnog odbora, kako

su izneseni po predsedniku, u celosti prihvaci.

Ekonom brat Živković iznosi opširni referat o plasiranju filma savezokolskoga sleta.

Nakon debate zaključuje se, da se gospodarski otsek Saveza stavi u sporazum sa još nekim filmskim preduzećima, kako bi se ishodili što povoljniji uvjeti.

Ponuda tvorničkog zastupnika Kopše za postavljanje automata za bonbone ne uvažuje se.

Iz načelništva Saveza SKJ

Proste vežbe ženskog naraštaja za Prag 1932.

Proste vežbe ž. naraštaja za svesokolski slet u Pragu 1932. još nisu određene i kad budu, objaviće se u listu »Sokolu«. U narednom broju »Sokola« objaviće se prvi sastav vežba za ženski naraštaj.

Proste vežbe za sokolske čete za Prag 1932.

Proste vežbe za sokolske čete, određene za svesokolski slet u Pragu 1932. g. predložila je Sokolska župa Zagreb. Od tih je savezni tehnički odbor primio prva dva sastava, a za druga dva zamolio je autora da izradi nove.

Pravilnik o vojnim olakšicama pri služenju u kadru za članove SKJ

Pravilnik o vojnim olakšicama pri služenju u kadru za članove Sokola kraljevine Jugoslavije već je gotov. Savezno načelništvo zamolio je Ministarstvo vojske i mornarice, da imenuje svoje zastupnike, koji će skupa sa zastupnicima Sokola kraljevine Jugoslavije pravilnik pregledati, odobriti i predložiti ga pomenutom ministarstvu da ga službeno proglaši.

Savezna prednjačka škola

U saveznu prednjačku školu za članove u Mariboru bilo je prijavljeno 50 braće. Od tih četverica nije došlo, a trojica su odmah u početku školu napustili. Na mesto ovih bila su odmah primljena druga trojica i tako škola broji 45 članova, jer je jedan radi bolesti po savetu lekara morao školu da prekine. — Škola se vođi uredno i savesno te su slušatelji u najvećem delu veoma marljivi i sa oduševljenjem polaze pouk i praktič-

no vežbanje. Od 3. do 15. februara nalaze se članovi na skijaškom tečaju, koji se drži na Pesku na Pohorju. Nakon završenog skijaškog tečaja nastavice se ponovo sa obukom u Mariboru. — U prednjačku školu za članice u Ljubljani bilo je prijavljeno i primljeno 50 članica. Od tih pet nije došlo, a jedna je već u početku školu napustila. Mesto ovih bile su naknadno primljene druge dve te danas škola broji 46 članica. Također i članice su vredne i savesno učestvuju u počeku. U školi vlada uzorna disciplina i sve članice pokazuju veliko zanimanje i veselje za rad. Za članice drži se skijaški tečaj u Ratečama na Gorjanskom, na krajnjoj tačci severozapadne državne granice, gdje su prilike za skijanje izvanredno dobre. Također i ovu granu tečajnice goje sa velikim oduševljenjem. Nakon 14-dnevne skijaškog tečaja povratice se i članice u Ljubljani, gde će se nastaviti sa poukom.

Izveštaj o skijaštvu u župama

Svezno načelništvo pozvalo je okružnicom br. 305 od 27. novembra 1930. sva župska načelništva, da najkasnije do 15. januara o. g. dostave svoje izveštaje o stanju skijaštva u njihovim župama. Taj izveštaj trebaće da sadrži: imena članova župskog skijaškog otseka i njihove funkcije; broj skijaša u župi, lučeno po odeljenjima; imena ispitanih skijaških prednjaka i imena ispitanih skijaških sudaca. — Konstatujemo, da su do danas poslale izveštaje samo dve župe, ostala su se župska načelništva o pozivu oglašila. Izgleda, da braća župski načelnici ne uvidaju potrebe da bi odgovarali saveznom načelništvu, što sigurno nije na korist tehničke strane naše organizacije. Pozivamo stoga braću župske načelnike, da u budućem odgovaraju na dopise saveznega načelništva, a sa zaostalom pitanjima neka se požure.

Br. Bjarnat Krawc

(Prigodom njegove sedamdesetgodišnjice.)

Najdoljniji predstavnik lužičko-srpske moderne glazbe br. Bjarnat Krawc, ili kako ga Nemci zvanično nazivaju, Bernhard Schneider, slavio je 5. februara o. g. sedamdesetgodišnjicu svog života. Njegovo delo i njegov život odličan je primer kako može čovek sve svoje snage da posveti višim narodnim ciljevima. Citavog svog života stojaо je u službi svog malog, dobrog naroda, koji usprkos svega ustrajne i brani svoju nacionalnu individualnost i svakom prilikom pokazuje da hoće i da može da živi u kulturnoj zajednici evropskih kulturnih naroda. I baš ogromna zasluga, da je lužičko-srpski narod vaspitan do današnjeg visokog stepena nacionjalne svesti, mora da se pripše, pored pesnika Jakuba Barta-Cišinskog i narodnog vode dr. Arnošta Muke, Bjarnatu Krawcu. Njegova je zasluga, da slovenski govor njegovog mukotrpnog naroda nije isčeznuo u uzburkanim valovima ogromnog nemačkog mora i da se je putem lepe lužičke pesme za taj govor počeo da zanima čitav slovenski svet.

Citav rad brata Bjarnata Krawca pravo je narodno delo. Ogromno blago lužičko-srpske narodne glazbe i muzičke sposobnosti, sakupio je u jedno umetničku celinu. Pre njega Lužički Srbi nisu imali umetne glazbe; br. Krawc je prvi, koji pred svetskim forumom predstavlja kulturnu visinu glazbene Lužice.

Osnovu njegovog stvaranja dala mu je okolina u kojoj je živeo. Glavni izvor, iz kojega teče Krawčev umetnički stvaranje pak jest narodna pesma. Duh narodne pesme, ritam narodnih igara i njegova prirođena glazbena nadarenost odišu iz svih njegovih dela, koja su puna najrados-

od koje se je pri raznim seoskim zabavama naučio prve lužičke melodije.

Od god. 1874. do 1880. posećivao je učiteljsku školu u Budyšinu, gde mu je bio učitelj lužičko-srpskog jezika K. A. Fiedler, izdavač »Pry lužičko-srpske društvene pesmarice«. Na učiteljskoj školi počinje njegovo prvo glazbeno delo. Živo je saradivao u mnogim pevačkim i muzičkim društvinama, a kada je god. 1878. u Budyšinu osnovano lužičko-srpsko društvo »Svoboda«, postaje dirigent društvenog pevačkog zbora. Godinu dana

privatnoj Mochmannovoj gimnaziji u Draždanima. Tu se upisuje i u konzervatorij, gde mu je bio učitelj čuveni profesor Draeseke.

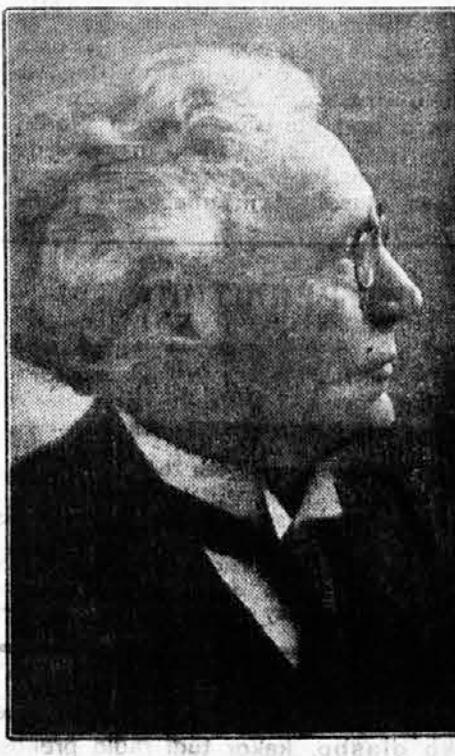
Od god. 1885. do 1924. bio je u raznim gradskim službama. U tim godinama deli se njegov rad u dva glavna dela: u zvanični rad, koji mu je dao mogućnosti da saraduje u bogatom draždanskom glazbenom životu te u sitni rad na širenju glazbene umetnosti svoga naroda. Za 40 godina svog umetničkog stvaranja završio je ogromno kulturno delo, kako za Lužicu, tako i za nemacki glazbeni život. Kao pedagog i dirigent naročito pevačkih horova stekao je odlično ime u domovini i na strani. Pored ostalog rada, posvetio se je intenzivnom studiju narodne pesme; napisao je nekoliko glazbeno-naučnih studija. Poznat je kao autoritet na polju poznavanja narodne pesme. Velika je njegova izdavačka delatnost. Skupio je i izdao ne samo lužičke, već i staronemačke narodne pesme. Dugi niz godina bio je i član komisije za izdavanje školskih pesmarica.

Njegov rad na muzičkom polju u glavnome obasije vokalnu glazbu. Pa i u instrumentalnoj muzici stvorio je više odličnih dela, koja su pak, zbog pomanjkanja materijalnih sredstava, većim delom ostala neobjavljena u rukopisu. Najbolje svoje snage posvećuje organizaciji i propagandi lužičko-srpske glazbe. U zadnjih 50 godina nije bilo nijednog lužičko-srpskog koncerta bez njegovog sudjelovanja. Prijedio je bezbroj koncerata u svojoj domovini, a svoje lužičke pevače vodio je na veoma uspele turnje po Nemačkoj i Čehoslovačkoj. Osnovao je Savez lužičko-srpskih pevačkih društava, a sada radi na osnivanju lužičkog simfoničnog orkestra; osnovao je također prvi lužičko-srpski glazbeni časopis »Škowronik« za srbskih homonim.

Kada je osnovan lužički Soko, br. Krawc bio je među njegovim prvim članovima i svoje stvaralačke snage posvećuje i Sokolstvu. Mnogo je sokolskih pesama, kojima je na komponirao glazbu, pa i sve glazbene kompozicije prostih vežaba, sa kojima lužičko-srpski Sokoli nastupaju, njezove su.

Prilikom njegove sedamdesetgodisnjice sečamo ga se i mi jugoslovenski Sokoli sa zahvalnošću i željom, da bi ga sudjelina još mnogo godina očula vala bratskom lužičko-srpskom narodu, Slovenstvu i Sokolstvu!

Vekoslav Bučar.

Br. Bjarnat Krawc

kasnije nastupa svojim zborom u Njesvadu s velikim uspehom. U to doba padaju i njegovi muzički prvenci, od kojih je najpoznatija kompozicija »Na Lubinu«. Od velikog uticaja na razvoj mlađeg glazbenika bilo je njegovo poznanstvo sa Jakubom Bartom-Cišinskim, najboljim lužičko-srpskim pesnikom, kojega je mladi Krawc upoznao na »skhodžowanje« (studentskoj skupštini) u Bukecamu. Cišinski ga je upoznao sa radovima slovenskih majstora, od kojih je Krawc najviše zavoleo Smetanu.

God. 1880. postavljen je za učitelja u Rakercama, gde je godinu dana kasnije osnovao narodno društvo »Lipac« sa odličnim pevačkim zborom.

God. 1883. stupa kao učitelj glazbe na

F. M. Dostojevski

Dne 9. o. m. navršila se je 50-godišnjica smrti Fjodora Mihajlovića Dostojevskog, jednog od najvećih književnika i mislioca ruskog i uopšte slovenskih naroda, koji je dubinom i vrednošću svojih literarnih dela predstavio ruskoj knjizi u svetskoj literaturi jedno od najdoljnijih mesta. Ceo kulturni svet komemorirao je obilježujući smrti ovog čovekogenija, koji se

veličinom svog duha visoko uzdigao nad granice jedne nacije i postao opštrom svojinom čovečanstva.

O radu F. M. Dostojevskog progonićećemo u jednom članku u narednom broju.

SOKO NA JADRANU.

Izšao je 1. broj »Sokola na Jadranu« za mesec januar sa sledećim sadržajem: Dušan M. Bogunović (Zagreb): Oj na more — na Jadran! — Jan Pešikan (Praha): Čehoslovačko Sokolstvo u godini 1930. — Miroslav Dobrin (Zagreb): Laka atletika (nastavak). — S. V.: O harmonijskom razvoju tijela i harmoniji pokreta. — Franjo Lhotsky (

tričar. — Riba i devojka. — Sedam Vlašića. — Naša domovina. — Opica in skopuh. — (E. G.): Dete in domovina (pesma). — (M. D. Miličević): Otac i sin. — Naš kutić. — Ovaj broj je ilustrovan sa nekoliko uspeh slika. — Godišnja preplata Din 10.—; pojedini broju cena Din 1.—.

»SOKOL«.

Przewodnik gimnastyczny »Sokol«, glasilo Poljskog Sokolskog Saveza počeo je novom godinom izlaziti u Warszawie pod redništvo br. Antonina Boguslawskog, Jana Danca i Jerzyja Bokiewicza. Oblik lista ponešto je manji od prijašnjeg. Prvi broj, koj je priložen tehnični organ PSS »Dodatak Techniczny« donosi u glavnom izveštaju iz pojedinih župa i društava.

»Vzlet«, vesnik srednjočeške Sokolske župe Jana Podlipnog, Praha — Kral. Vinohrady, godina XVIII., broj 1. od 27. januara 1931.

»Sokol na Považí«, vesnik Sokolske župe Považko-Štefanikove, Trenčín, god. IX., broj 1.

»Sokol«, časopis za telesni i moralni uzgoj, Praha, godina 57., broj 1. — »Mornar«, poučni i zabavni list za pomorski svet, Sušak, god. III., broj 2.

Župa Skoplje

SOKOLSKO DRUŠTVO KOČANE.

U sali svog doma, dana 14. januara o. g. održalo je godišnju skupštinu Sokolovo društvo Kočane. Skupštinu je otvorio brat starešina Javrem Nedić, art. potpukovnik, koji je u prvom redu pročitao pozdravne depeše stareinstvu Saveza, stareinstvu župe kao i posla-

nici Saveza, a zatim je lepim govorom pozdravio članove i goste. Čitanje pozdravnih telegrama i poslanice skupština je popratila burnim ovacijama Nj. Vel. Kralju, Nj. Vis. prestolonačnemu Petru i Sokolstvu.

Pre nego se prešlo na pojedine tačke dnevnog reda, odana je pošta počivšem braću žandarm. kaplaru Ivanu Milinkoviću, koji je mučki ubijen od zlikovacke ruke makedonskog komiteta.

Potom se prešlo na dnevni red. Brat tajnik Tomači Korneti pročitao je izveštaj o radu uprave u prošloj godini; brat prosvetar Stevan Zlatičanin o radu prosvetnog odbora; brat načelnik Franjo Telban o radu tehničkom; brat blagajnik Metodije Varadićović o stanju blagajne i brat poststrošta Blaža Čudrović o izdanju doma.

Svi izveštaji podnešeni su u pojedinostima i skupština ih je u celini pris-

mila. Najveća pažnja obraćena je izveštaju o izdanju doma.

Dom se celokupnim nameštanjem dosada je stajao oko 227.000 Din, od kojih se još duguje oko 52.000 Din. Osvećenje doma kao i zastave ostvareno je za na proleće. Prilikom osvećenja, biće točno utvrđena suma, kojliko je dom stajao i izneće se imena onih, koji su u mačem doprijetli da se ovaj dom podigne.

Po pročitanim referatima, brat Mirko Račić, srpski načelnik, govorio je o osnivanju srpskih sokolskih četa. U svim selima, gde je sedište opštinskog suda, mogla bi se osnovati četa, samo je za istu potrebno stručno lice, koje će voditi rad. Napomenuo je, da treba tražiti puta i načina, kako da se dode do stručnih lica i ističe, da su za tu svrhu najpodesniji narodni učitelji, samo koji imaju za to spreme. Sprave i drugo što je potrebno jednoj sokol-

skoj četi, omogućiti se potrebnom sumom u ovogodišnjim budžetima seoskih opština.

Uprava ovog društva još od novembra mjeseca nastoji, kako bi se u selima organizovalo sokolske čete i nastojeće da tu svoju nameru što pre ostvari, ali samo tamo, gde postoje preduslovi da će rad biti dobar i uspešan. (Što je sa upravom društva? Da li ostaje stara ili je predložena nova? — Je li društvo nabavilo knjigu »Organizacija Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije? — Ured.)

IZ UREDNISTVA.

Naredni broj »Sokolskog Glasnika« donosi prilog »Sokolsku Prosvetu br. 2. — Radi ograničenog prostora izostavili smo vesti iz župa i društava kao i ostalo gradivo, a što ćemo doneti u narednom broju.

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ ◆ ЗАГРЕБ

Краљице Марије 6

Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије

Бројавни наслов: „Трикотажа“ Загреб ● Телефон интрурбани 26-77

Израђујем све vrsti sokolских potrepština za javni i izletni nastup svih kategorija našeg članstva i to tачно prema propisima Saveza Sokola kraljevine Југославије. Slike u originalnim bojama propisnim odelima nalaze se u knjizi „Organizacija Saveza СКЈ“. — Zahtevajte cene i проспекте. — Cene vrlo umerene, a za točnu i solidnu izravbu jačim.

Za sokolske domove dobavljamo po najugodnejših pogojih kombinirane ojačevalne naprave za gramofonsko glasbo, kakor tudi radio prenos. Velika zaloga radio aparata vseh svetovnih tvornic. Zahtevajte ponude in brezobvezno predvajanje pri SPECIALNI RADIO TRGOVINI

»RADIOVAL« LJUBLJANA

DALMATINOV A ULICA 13 ● POLEG HOTELA ŠTRUKELJ

Prodaja tehničkih proizvoda e-društvo s.o.j.

„HAMAG“
LJUBLJANA

KNAFLJEVA ULICA BR. 4

Geodetski instrumenti i pomagala svim vrstam

Peter Žitnik
Splošno kleparstvo

Instalacija strelovodov po najugodnejših sistemih u krije lesno - cementnih streh

LJUBLJANA
Ambrožev trg 9
TELEFON 31-46

Delo solidno — cene zmerne

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z. O. Z.
CENTRALA V LJUBLJANI — LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICE: LJUBLJANA-MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnati barv. Kemično čiste in kemično oljepšane kakor tudi nadavne prstene barve vsoh vrst in barvnih tonov, čopičev, stekarskega kleja itd. znakom „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. * TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

JUGOSLOVENSKA
SOKOLSKA MATICA
U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolске organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa i za postignuce ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspačava tiskalice, knjige i brošure sokolovo-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisija prodaje odora sviju kategoriju

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831

ZAHTEVATE CENIKI

Skrbite za svoju bodočnost s prihranki, ki Vam bodo največ zaledli, ako jih porabljate za zavarovanje življenja

Zavarujte se pri trdnem jugoslov. in slovenskem zavodu

»SLAVIJA«

jugoslovanska zavarovalna banka d.d.

Centrala v Ljubljani

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Novi Sad, Osijek, Split

Prevzema tudi vse druge vrste zavarovanj

SOKOLSKE STRUNJAČE ZA GOMBANJE OD KOKOSA

jesu najbolje, trajne, elastične i nesključi!

KOKOSOVI ČILIMI za hodnik i druge prostorije.

OTIRACI za noge od kokosa trajni, praktični i jeftini.

Proizvada:

TKAONICA KOKOSA, SARAJEVO

DOBICE SE U SVAKOJ BOLJOJ RADNJI!

Klišeje

vseh vrst, enobarvne in večobarvne izdeluje klišarna

JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA

SV. PETRA NASIP ŠT. 23

Telefon štev. 2495

MALI OGLASI

Oglaša prima po naplati uprava Sokolskog Glasnika u Ljubljani, Narodni dom. Svaka reč pri svakom objavljuvanju 50 para, najmanji iznos 5 Din

U rudarsko - industrijskom kraju potreban je iskusni sokolski prednjak po mogućnosti i dobar vežbač. Reflektačni neka se javi odmah na Sokolovo društvo Seniški Rudnik, Moravska banovina.

Krojački pomoćnik sešlačkog odela, koji je svršio sa vežbeni prednjački tečaj bivšeg Jugoslovenskog Sokolskog Saveza u Ljubljani traži odmah nameštenje. U društvu bi mogao sa uspehom vršiti dužnosti načelnika, zamenika načelnika ili prednjaka. Tomu Gjurić, krojački pomoćnik, Vukovar.

Traži se prednjak, koji ima župski ili barem društveni prednjački ispit, a koji je sposoban za tehničko vodjenje društva. Prednost imaju rudari ili zanatlije, stolari, bravari, ložaci i sl. i takav bi dobio stalno nameštenje na jednom rudniku u Bosni. — Ponude slati redakciji „Sokolskog Glasnika“.

Kupujemo

rueče (bradija) i amer. preču in dobrrom stanju. Ponude (po mogućnosti sa slikom) adresirajte:

Kupalište Kupari kod Dubrovnika.

Гранд Хотел
„Петроград“

преко пута

железнничке станице

БЕОГРАД

Klišeje

vseh vrst po fotografijah

ali risbah

izvršuje

najsolidnije

klišarna

ST-DEU

LJUBLJANA

DALMATINOV A 13

Knjigarna

v Ljubljani

Frančiškanska

ulica 6

Kupalište Kupari kod Dubrovnika.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430,000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprajemajo na knjižice in na tečaji račun. Naložbe proti odgovori se obrežejo po dogovoru kar naj bolj ugoden.

Posilja se dovoljuje na posestva, menice in vrednostne papirje čim načeneje.

Za male trgovce in obrtnike obstaja pri hranilnicu kreditno društvo, za pripelne naložbe pa sodni depozitni oddelek. — Za varčevanje mladine izdaja domač hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnike.

Telefon št 2016 in 2616. Pošt. ček. račun št. 10 533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30.

Tvornica gimnastičkih i sportskih sprava

J. Oražem

Ribnica, Dolenjsko

OSNOVANA 1881. GOD.

Dobavljač Saveza

Sokolski Kralj. Jugoslavije

izradjuje sve sokolske vežbače sprave, opreme čitavih društvenih i šolskih vežbaona, sportske potrepštine za laku atletiku, sprave za letna vežbališta, kupališta i bašće ljubljanske, sprave za decu itd. Izrade savršene i elegantne, poslužba najsolidnija, cene najumerjene. — Ilustrirani cenik besplatno.

Oglasite u »Sokol. Glasniku!«

Učiteljske tiskarne

TELEFON ŠT. 3397

RAČUN POŠTNE

HRANIL. ŠT. 10.761

priporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!